Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1287 — NGÀY THỨ TƯ 8 NOVEMBRE 1922 = NGÀY 20 THÁNG CHÍN ANNAM NAM NHẬM-TUẤT — NĂM THỨ 13

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	nước-trong	ngoại-quốc
một năm.....	12$00	... 18$00
sáu tháng...	6.50	... 9.00
ba tháng.....	3.50	... 4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Báo này thì ngày nào cũng một ra ngày 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS).

閩新省六報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DEPOT LEGAL
No 522

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Meyence & Cie 8, rue Troschet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo (...đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, các bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

BÁO-CHƯƠNG

MỘT CON CHIẾN GHẾ

Cùng các báo quốc-âm và nghiệp-hữu Nam-kỳ

« Tôi có tiếp thơ và bài của một tay trong các trường nghị-viện quản-hạt hội-đồng Nam-chức kỳ rồi, tự xưng là Đức-thắng, gởi kịch-bản tới về những bài đã đăng trong tệ báo, từ buổi mới khai cho tới ngày mãng hội tuyển-cử, có vẻ xiển-ngươn đến tư sự của người, theo như lời người trách. Trong những câu vấn nạn tới về sự tệ tình ấy, nhiều lời lắm tiếng xông - đột chẳng vừa. Người ra lại còn có câu chuyện có thể làm nhơ danh hư giá cho các báo quốc-âm, cho cái nghiệp cho soạn báo nhà ta, nữa là những tay soạn báo. Tôi tưởng nghiệp nào, dầu lớn dầu nhỏ, đều có danh giá riêng nghiệp nấy: hưởng chi cái nghiệp soạn báo nhà ta chẳng phải là nghiệp hư hèn, lẽ nào đối cuộc như vậy, chẳng ta lại đành nhắm mắt bỏ qua, để sau nên thận.

« Xét cạn lẽ, tôi đăng nguyên-văn bài ấy lên đây, trước để cho tôi, riêng về phần tôi, đáp lại cùng Đức-Thắng là người tôi chưa rằng quen biết, và sau người chỉ ra mình-bạch con chiến-ghế gây nên tệ đó là ai, sau để cho nghiệp hậu tường lri hầu khi chung ý.

L. H. M.

☆

NÉM ĐÁ VÔ VƯỜN

« Ai ném đá vô vườn tôi đó ; ông có biết chăng ?—Tưởng không không biết ; lại cũng tưởng ông đều có biết, ông cũng giả lơ. Nay rành rõi, tôi có ý gởi mấy lời nầy khêu khích ông ra mà tranh đoản luận trường cho phân minh hắc bạch. Mà trước khi tranh luận với ông, tôi cần phải mở dầu cho trước là độc giả chư-tôn, sau là ông càng bạn đồng-nghiệp của ông, rõ thấu ngọn nguồn, đầu đầy mối mỏ.

« Ông chẳng lẽ với tôi, tức nhiên tôi chẳng tị với ông ; cho hay hai đàng đề liêm lúc có duyên gặp gỡ, mà về duyên tri ngộ. Thế thì ông với tôi, không ân-nghĩa, mà cũng không oán-thù về tư sự. Còn như lấy công sự mà xét, thì ông với tôi cũng chưa hề đối thủ với nhau về cuộc tranh đua danh lợi. Dường ấy ai nghĩ cho rằng ông có lòng mong kích bát tôi. Vậy mà ông chẳng dung tôi, dầu rằng kẻ ném đá vô vườn tôi, chẳng để lên cho biết. Kẻ ấy là ai ? — Có phải là ông chăng ? — Dẫn thật lẽ, không phải tay ông làm ra, không phải mưu kế ông bày biểu, thì cũng là ông ; vì vục vì : Thuyền đâm bỏi lái.

« Tôi có ra dự cử chức Nghị-viên quản-hạt hội-đồng ; ông rõ biết, nên chẳng ở lòng cử-tri sở định. Cang cớ chi ông mà ông đành hạ bút xi-mao cầu-tí, châm-qui bao-biếm tôi, những là Như ỷ-quân, dự lòng phụ nhân mà lấy của lòi dàng, đã không biết tiếc biết thương, mà cũng chẳng dau lòng xót dạ. Ông xúc phạm đến người chẳng may sớm tách suối-vàng nên nỗi không an nhàm mắt. Ông nói tôi vào chánh lấy của cải ấy mà cờ-bạc ; lấy nhà ấy mà làm nhà « Xét » ; xa-xỉ cho phí chí rồi, nay lại vẫi ra mà mua chức cho danh, cho đặng kẻ hầm ông, người trình bẩm, cho vừa với danh giá, cho xứng ngôi của người lý trần tạ thế. Ông khuyên nhủ thừa-sai rằng tôi là người dụ lòng đồn-bà mà ăn của ; là một tay cờ-bạc mà nên nhà ; xét kỹ hai bên, tôi là một đứa bất tài, lại thêm bất lương, chẳng nên trạch cử tôi vào ngôi thế một thay lời cho dân giữa hội.

« Cầm cơn ông ; ông khai lý-lịch tôi ra cho người biết mà tránh xa tôi, tôi rất cảm cơn ông ; song tôi chưa rõ, ông hăm tôi về đâu, mà kích-bát tôi đến thế ? Ấy là chỗ tôi muốn biết đó ! Vậy xin lỗi ông, cho tôi vô phép hỏi lại ông đôi điều nầy !

« Có phải tại sự người bạn đồng-nghiệp của ông, hỏi bản năm chục « thám Sốc-trăng cho tôi, tôi không « chịu mua, nên làm cho ông giận tôi « chăng ? Có phải vì người bán thám « ấy cậy tay ông mong xô tôi xuống « bùn mà rửa hận chăng ? »

« Tôi thầm nghĩ, lại có một cớ đó khiến ông nghĩ xa « xấu lá xấu nem » ; ông hồ thẩm, nên ông chẳng dung tôi ; bằng chẳng vậy tôi tưởng — vì tôi đã tăng nghe danh ông là tay nghĩa-khí — ông mà nghe tôi không chịu mua năm chục tiếng thăm của người bạn đồng-nghiệp ông hồi bản, cứ công-lý mà xét, thì ông, dầu chẳng thương tưởng đến tôi là người không gian, thì ông cũng thầm khen tôi là người ngay thẳng, không chịu vẫi của ai ra mua thăm cho đau lòng người vinh mua thăm cho đau lòng người vinh hoàn thất trận ai, như lời nghị lăm biếm sái ; chớ lý đâu ông nỡ nem xa nghĩa-khí của ông mà đi làm đều nghịch với lương tâm của ông, là đều, tự xưa ông tối ky.

« Tôi chẳng thù-hìm chi ông, mà tôi cũng chẳng phiền-hà chi ông ; nếu ông chẳng chê tôi là đứa bất tài, dập giải theo mấy câu hỏi của tôi kia, trước để cho Lục-châu quân-tử xem chơi, sau để cho phi tấm tình tôi, đã cam chịu những ngày uất-ức ».

Nay kính.
DỰC-THẦN.

∴

Cùng ông Đức-Thắng

« Lạ thay ! Bổng không mà đặng lời hỏi : Vườn ông ai ném đá ! — Hỏi ai ? — Ông hỏi. tôi ! — Tôi thật chưa hay mà đặng biết. Có phải tôi chối chăng ? — Không. . . ., tôi thệ rằng không. Việc tôi dám làm, tôi không hề dám chối. Mà tôi có làm đến đâu bất bình ấy chăng ? — Không. . . . tôi chẳng hề có làm với một ai trong xứ nầy tất cả. Tôi chẳng phải tay nay xu-lược-bình, nên nỗi quen tay ; nay tôi vườn ông thấy sa-sả đặn nhàm mai, với hàm, đến đòi quên lễ nghĩa vào vườn hoang, chẳng ngờ vườn có chủ. Tôi chẳng hề biết cái tiếng ăn-năn là nghĩa gì. Nên việc chi tôi làm, tôi chẳng để sau nên thẹn. Mà tôi cũng biết ý coi ai ném đá vào vườn ông đó. Những đều ông trách tôi sao có xi mao cầu-tí, thật oan tôi lắm. Có họa là tại tôi chẳng tìm biết ý người sâu-xa, để lời xiểng tạc mà ra lỗi ấy. Tôi không rõ việc tư của ông, nên lời xiểng tạc chẳng gợi tên ai, thì tội nghe cho là lời lí hứng hoang-đàng mà thôi chớ. Xin ông xét cho.

« Ông lại nghi tôi vì bạn đồng-nghiệp mà xô ông xuống bùn rửa bận, về sự ông không chịu mua năm chục tiếng thăm của một người bạn đồng-nghiệp của tôi hồi bản. Xin ông chớ nghĩ lầm. Thật tôi chưa hề biết sự người bạn đồng-nghiệp nào của tôi hồi ông mà bán năm chục tiếng thăm bao giờ. Ông phải biết, sự hồi bản tiếng thăm là đều vi phép, phạm luật ; là một sự của người ; lẽ đâu người dám hở mồi cho tôi rõ thấu. Nếu quả có một người bạn đồng-nghiệp của tôi làm xấu vậy, tôi cũng lấy làm hổ và lấy làm giận mà nghe, chẳng lựa là a-ý đồng tình xuống tay rửa bận. Tôi xin ông chớ nại ngay người hỏi ông mà bán năm chục tiếng thăm Sốc-trăng ấy ra. Ông đành chỉ ra là ông làm ơn cho phe viết báo. Tôi nguyện thề mặt cho ông mà diệt kẻ làm nhục cho phe chúng tôi. Tôi sẽ xin trong phe viết báo chẳng nhìn tới kẻ ấy là bạn đồng-nghiệp nữa, và làm cách nào cho Tổng-lý tờ báo đó chẳng dùng kẻ ấy làm Chủ bút nữa. Ấy là con chiến ghế trong bày lành đó.

CẠNH-TRANH CỦA MÌNH

Thế-giới một ngày một mở mang, con người một ngày một khôn khéo, nhứt thiết tư việc ăn mặc, cách cư-xử, công sáng-tạo của con người một ngày một lần lần canh-cải ra mới mẻ. Không luận con người sanh từ mấy ngàn năm trước với con người sanh trong buổi nầy, cái trình-độ tư-tưởng khác nhau là thế nào, để luận con người sanh chung trong một thời-kỳ, xa nhau trong một vài mươi năm, mà sự khôn khéo, thật thà cũng khác nhau vô-hạng. Được suy đến cuộc tấn-hóa của người mình ở buổi nhơn-loại cạnh-tranh rất kịch-liệt.

Lời phương-ngôn của Tây-triết có câu rằng ! « cạnh-tranh là mẹ của tấn-hóa » Lấy ý-tứ mà say, thì quốc-dân mình đã hiểu ngay rằng con người không cái chi cạnh-tranh thì không bao giờ tấn-hóa.

Người Âu-Mỹ chẳm được sự phấn-cường cao nhứt hơn cả nhơn-loại trong thế-giới, cũng do rèn đúc nên cái chi cạnh-tranh nội thời. Chi cạnh-tranh của người ta, cái năng-lực càng ngày càng phải học-hỏi thêm nhiều, phải-mình ra mới.

Cứ tinh-hình cuộc tấn-hóa của quốc-dân mình từ hai mươi năm những trước sánh với bây giờ mà say, coi thử cuộc lợi-ích khác nhau là thế nào, để biết cái chi cạnh-tranh của dân mình trong hai thời-kỳ là bao nả. Thì cái chi cạnh-tranh của quốc-dân mình từ hai mươi năm trước với bây giờ có khác nhau xa lắm.

Ôi ! Cạnh-tranh, cạnh-tranh ! Có phải vì cạnh-tranh mà [illegible] chăng ?

Thật thế, không cạnh-tranh thì bao giờ tấn-hóa ? Không cạnh-tranh thì bao giờ chiếm cái địa-vị phú-cường ?

Dân mình từ ngày thay cũ đổi mới những nay, thì cái tiếng cạnh-tranh lại càng ra nơi miệng người học-thức trong nước rất là in-ỏi, nếu người nghe không nghĩ kỹ, thì ai lại không mừng thầm rằng dân-tộc mình rồi sẽ khôn ngoan giàu thanh như dân-tộc người ta vậy. Thật là mừng thay !

Mừng thay, mừng thay ! ! Ai cũng có hình mắc lác da, ai cũng có ruột gan mau thỉu.

Ai khôn thì mình cũng khôn,
ai ngoan mình cũng ngoan cùng với ai !

Dân mình từ xưa là một thứ dân chuộn lề nghĩa liêm-sỉ, mến đạo-đức thật thà. dân bao giờ cũng cứ đường sỉ nông làm trọng — ngoài ra chực công bỏ-nghệ phó mặt khách ngoại-bang — hàng năm cui cúc chốn ruộng vườn giữt phần an-lịnh. Mà bây giờ ngâm kỹ coi, cạnh tranh, cạnh-tranh, không còn cái nền xưa nếp cũ. Hiện đã thành một dân-tộc chỉ biết tiếng cạnh-tranh vậy.

Có nên nghiên-cứu cái chi cạnh-tranh của người mình chăng ?

Muốn giảng-minh cái chi cạnh-tranh của người mình, tưởng không tìm đâu xa mà cũng biết được cái thiệt-trạng.

Cái chi cạnh-tranh của người mình tiến lên cao đây, là cốt ở sự giáo-dục. Bắt đầu sự cạnh-tranh là do nhà tân-học và những hạng dân ở chốn phồn-hoa đô-thị gây nên là phần hơn, mà dương-kiêm lại là cái thời-kỳ rất kịch-liệt.

Cứ cái tình-hình cuộc tấn-hóa của dân mình ở Nam-kỳ mà xem, thì những hạng người có tư-bổn ít nhiều, có tri-thức chút-đỉnh, thì ai có con lại không mong đem đến trường mà cho học. Cái tiếng « có con phải cho học » ngày nay đã thành cái tiếng quí trọng nó-cùng ; thậm-chí nhà nước bây giờ xem dường không đủ trường cho thiếu-niên tạ học, rồi phần nhiều học-sanh phải chịu cái thiệt-thòi về cái luật trường là chưa đủng tuổi không được thi, qua tuổi không được học nữa. Dường ấy, rồi càng ngày càng thừa ra những học - sanh lớ quan, lỡ linh, lỡ làng. Dây dầu trong sáu tỉnh không nghề-nghiệp sanh-nhai biết bao nhiêu mà kể. Ôi ! Cơm cây không nổi, cầm dục không xong, cầm cớ không vốn, cầm bút không tài, thành ra con người học-thức lần-chần không biết dụng vào đâu được ; thậm chí cầu-mọi kẻ sanh-nhai ồn-thỏa ở chốn điền-viên cũng còn khó nỗi, thì tài nào không từ tăng đi các chốn phồn-hoa đô-thị mà tìm phương lảo-lỏ sanh-nhai — « có phước có phần, vô phước vô phần » là lời giải khuây của cái hạng học-sanh lỡ-cỡ đó ; rồi ra cái tiếng cạnh-tranh của người mình phần nhiều cũng sanh-xuất nơi lỗ miệng cái hạng học-sanh lỡ-cỡ đó vậy.

Ôi, cạnh - tranh, cạnh-tranh ! cái tiếng « cạnh-tranh » có khác nào cái tiếng « cải-lương » ta bây giờ đâu ! Trong xã-hội cũng vì cái cạnh-tranh thế — mà không tấn-hóa được, con đường sanh kế của quốc-dân cũng vì cái cạnh-tranh thế — mà không tổ-chức nên nỗi. Ôi ! là cạnh-tranh của mình ! !

Trung-Trực

Gương đề cho trẻ thiếu-niên soi

Chẳng phải *Mèo khen mèo dài đuôi*, nhưng nếu lời tôi nói ra đây, thiết tưởng ai cũng chẳng nhận rằng : Thật vậy.

Ngồi mà xem người các nước về cái chi của họ, rồi ngẫm lại người mình, nhứt là trong việc học hành, thì dù thấy người Annam mình có trí thông minh lắm, song rồi một đều là hay làm biếng. Ấy là tôi muốn nói phần nhiều, chớ không phải cả thảy đều vậy. Còn việc ấy nếu thử nghĩ thì cũng lạ, là bổ con ngựa hay thì hay chứng; không thì có tật xấu, tật nọ ; cây có bông thơm thì lại gai chông nhiều, nên người mà có trí sáng thì hay làm biếng. người có tài, thì lại có tật. vì vậy mà có người câu rằng : Tạo - vật sợ cho người bằng mình đi, nên đã cho bỉ sắc lại tư phong, có trí sáng lại làm biếng v. v.

Tôi đã nói đồng-bang có trí thông minh, học ít hóa nhiều, nên ý mình có bao nhiêu mà có làm trẻ thanh-niên, mẹ cha giàu có, cho ăn đi học, lại làm biếng cũng là ham vui, làm cho ngày giờ qui báu phải tiêu mất.

Lúc xuân niên mấy trẻ ấy bỏ lòng cho ngày giờ thấm thoát lại qua, chừng nó học giờ có biết tiếc, là vì chúng nó chưa thấy một tất quan-âm một tất vàng, thế chẳng khác chi mấy « cụ công-tử bột », xài bạc tiền như nước nào có biết tiếc, là vì chúng nó chưa thấy phải nhiều bao nhiêu mồ hôi, đổ bao nhiêu tâm huyết, mới làm ra cho có đồng tiền.

Nên ngồi mà xét lại trong bao nhiêu học sanh được may mắn sang tận Pháp - quốc mà học, thì số học chiếm Paris, Bordeaux và v. v.. mà số giáo chẳng còn mấy mấy. Ấy là tại sao ? Tại vì biết sự có ích nhiều thì lợi, còn biết sự hại nhiều thì thiệt. Ấy là lẽ cổ-nhiên.

TRẦN-VĂN-CHƯƠNG.

Vô-tuyến điện

Huê-kỳ

Báo « Newyork Herald » báo tin rằng Huê-kỳ sẽ phái một người sang dự thính ở hội-nghị hòa-bình phương đông.

Cấm rượu

Quan chánh-tòa thành Hanoi cấm nhặc chẳng để cho một chiếc tàu Huê-kỳ nào vận tải rượu mạnh cho xứ nào cả.

Do báo « Chicago Tribune » xem phúc thẩm linh tuần cảnh ở 50 thành-phố lớn như Huê-kỳ thời từ ngày ban hành luật cấm rượu đến nay số người say rượu mà linh bị giết, 3.500 người bị thương tích. Cũng trong hạng kỳ kỳ 343.665 người bị bắt về tội say sưa lem cho nào đông thiệt ba trong năm 1921, còn trong năm 1920 thời chỉ có 257.210 người mà thôi, thế là tăng trong số 100 tới 21 người.

« Tôm, lại, sự xi-mao cầu-tí mà ông trách tôi, là đều tôi vô ý, vì không rõ biết đặng tự sự của ông nên không hiểu lời người xiểng tạc. Xin ông thứ tha cho. Còn sự bạn đồng-nghiệp của tôi hồi ông mà bán năm chục tiếng thăm, thật tôi chưa hề biết; xin ông vì phe viết báo chúng tôi mà chỉ ra giùm, trong bằng có hiện nhiên ra cho kẻ ấy không phang chối cãi. Tôi nguyện đem hết thân danh của tôi mà thệ cùng ông, rằng tôi mà còn một tí hơi ở trong đám trần cấu nầy, tôi chẳng bỏ đề cho ông đeo phiền cùng là ân-nản về việc ông nghỉ phe chúng tôi mà ra ân chỉ thiệt.

Ngày kính.
LÊ-HOÀNG-MƯU.

Số dân

Theo số thống-kê mới lập ra thời số dân thành Londres được 4.454.723 người. Năm mà dân đông hơn hết thì ở thành Londres đến 7.480.101 (gần bằng hai số dân ở Namkỳ).

I-ta-li

Ông Mussolini, chánh đảng cực chiến-binh được chấn vua tại đền Quirinal.

Thành Rome treo có rực rỡ, cả xứ đều yên ổn.

Sau khi chầu vua rồi thì ông Mussolini nói rằng : « Trong vài giờ nữa ta sẽ có một Chánh-phủ, chớ không phải một bộ trâu ». - Các báo nói rằng ông Nguyên-soái Diaz sẽ làm bộ binh và quan Nguyên-soái Thủy-Thaon de Reval sẽ làm bộ Thủy-sư.

Hãng chánh xe lửa cho báo rằng các khoản đường quan binh đi cấm, bây giờ chạy lại được.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Chết chìm

SAIGON. — Lượt đuội lại nghe con nít chết chìm, nếu ngồi mà nghĩ ra thì tại bởi mẹ cha lơ-đểnh là phần nhiều. Như mới đây con nhỏ mới có 18 tháng ở dưới ghe với mẹ nó, Hôm qua lối 4 giờ sáng người mẹ thức dậy đi công, để con ngồi dựa bên ghe. bỏ hồng thế nào mà ghe lật đến đổi đứa nhỏ lăn tuốt xuống sông. Người mẹ kêu người tiếp cứu nhưng mà đã muộn rồi.

Thời gian hàng ngày

1° — Ông chệ hàng Hale et Cie vào đơn thưa tên khách Lôn T... về lội sang đoạt 1.018 đồng.

2 — Cô giáo nọ dạy ở trường Ecole d'Extrême-Orient Hanoi vào Saigon, ở đậu bà hàng Continental có đến thưa ai chẳng biết lấy của cô 180$ và 26 quan tiền tây.

3° — Khách Lâm-Luc chủ lò thợ-bạc ở đường Guynemer đến thưa tên thợ làm công của va về lội lấy 101 cà-ram vàng giá đáng 134$ 55.

Một đám ăn cướp

Ngày nói trong đêm 25 Octobre ở tại Phú-nhuận có xảy ra một đám ăn-cướp tại nhà Võ-văn-Giai.

Một đám ăn cướp cầm súng thiệt, mặt thong, đeo phay và lăm vông đến đánh rồi lấy bạc tiền đi ra như thường.

Số mất thâm chín đang tra xét vụ nầy, sau sẽ nói rõ.

Chăng bợm hút thì cũng bợm thua

Bà L... chủ xe-kéo có vào đơn thưa tên xe-kéo Ng.-v.-Tam trốn đi lấy các món đồ phụ tùng giá đáng chừng 16$ 14 đồng.

Nếu Ng.-v.-Tam phải là bợm giảo thì chắc phen lần-phải đó nó tính cho liệm bết

Cảo có thả ra đường

Sở tuần-cảnh có làm 7 cái giấy phạt, phạt bọn điếm có số mà thả ngẫu-nghiên ngoài đường mà rước khách.

Ăn cắp xe-máy

Số mật-thám cũng hết phương tìm bắt bọn ăn cắp xe-máy, thế mà trò giống ấy cũng không tuyệt được.

Mới hôm qua ông M. làm phó đầu phòng số 1 tại chánh có bị mất một cái xe-máy hiệu Peugeot giá chừng 80 đồng.

Ăn trộm có gan

Hôm 31 tây rồi Lê-thị-Hnê ở sấu ăn với một thầy đội - trưởng phi-công, đang ở ngoài hàng ba với chồng, lối 10 giờ mấy, nghe nồng để kêu ma và lại nước của nhà vợ chồng thị-Hnê buồn tình vào phòng ma ngủ. Chẳng để vợ đến phòng thấy cửa sổ mở tét bề cho rương để đồ đạc đầu mất, chừng mới biết là bị ăn trộm.

Tăng sáng mới thấy cái rương không bị mất miếng đất hoang.

Người còn kẻ mất

CANTHO. — Trong đám mồng 2 tên Lê-v.-Nhiều ở Đông-thành đi với vợ nó một chiếc ghe nhỏ mà về nhà. Lúc ấy sóng Bassac nóng giờ dông dùng, ghe Nhiều lướt qua, vợ bị chìm. Nhiều biết lội lại nhào có ghe chèo ngang tiếp cứu nên khỏi chết ; duy có vợ nó không biết lội nên phải chìm nghỉm.

Hủ hóa hủ vía lão nay !

GIADỊNH. — Ngày 29 rồi, lúc 12 giờ trưa, cửa Trường-bố Giadịnh có xảy ra một việc, tuy chẳng trọng vong, nhưng cũng là cái gương để cho kẻ làm phách coi chừng. Số là có một cái xe-kéo, trên ngồi một người Khách-trú đàn không nón, tay cầm ống điếu dài, chưa trớ mấy, ngài ngảnh mặt ngó coi thiên-nại ra vào sân Trường-bố, lúc

HƠI N

trái đất ở xứ Algér

xa-phu phần thì yếu, lại lo trờ
đặc chật, tránh thứa-sai đập v
chạy tới ngã be, tên Khách-trú
tay mặt, xa-phu không ngăn. Kh
nghiêng qua và cỡ gió đã đi x
bên liền quanh gấp nên lật úp
ta lên cả đường đường mương.
điều. Lòm cồm ngồi dậy, tay p
trờ đâu, tiền xa ... tiền xe ...
muốn làm gì; nhưng lối tại
phách, nên cũng leo lên ngồi
phu chạy mau, kẻo . . . mắc.cỡ

Quan Toàn-quyền Long
Quan Toàn-quyền Long đi
bến 5 Novembre ở Marseille đ
Pháp-quốc.

Quan quyền Tổng
thống Baudouin

Nghe nói quan quyền Tổng
doain sẽ thăp tăng chức Portho
mà đến Saigon, rồi đó ngài sẽ qua
Armand Béhic mà phăn hồi Pha

Hội-đồng Chánh-p
Hội-đồng Chánh-phủ sẽ nhóm
ngày 18 Décembre.

Sẵn dây bỏn-quán xin đề tới
quan Độc-phủ hỏi lưu Lé-qu
ông thân của quan tấn-sĩ Lé-
nghị viên quản-hạt hội-đồng.
cấp bằng làm thượng nghị-v
thế cho ông Thái-văn-Sẩm từ

Hội-đồng quản-h
Hội-đồng quản-hạt sẽ nhóm
vembre 1922.

HỘI-ĐỒNG CHÁNH

Có Võ - tuyển điện ở
vào hôm ngày 2 Novembre
Chiếu theo điều thứ n
ngày 20 Octobre 1922 về
hội Chánh-phủ và việc h
các quí ông kể tên ra sa
cử, hằng Lâm nghị-viê
hội Chánh-phủ Đông-p
Quan Tổn-thất Hân, T
các vẻ xứ Trung-kỳ.
Quan Loknha Charrey
bộ thượng-thơ kiêm-học
thơ về xứ Cao-miên.
Quan Lé-phin-Trung,
hạt Hội-đồng, về xứ Nam
Quan Hoàng-trọng-Phu
Hà đông, về xứ Bắc-kỳ.
Quan Chaahrony Ralea
Lèo.

Làm nghị-viên pl
Đức-hoàng Douphanou
bộ thượng-thơ và bông-
thơ, về xứ Cao-miên.
Ông Lé-quang-Hiển, Ng
Một-nghị, về Nam-kỳ.
Quan Nguyễn - hữu - B
thượng-thơ, về Trung-kỳ.
Quan Lé-trung-Ngọc, T
Tôn Thượng-thẩm về Bắ
Quan Chao Pretsrath
nay về xứ Lèo.

TIỆC TRÀ

Số là hôm ngày 27 C
quan Chủ-quận chúng tôi
Nhơn (Trần-quang-Tuất),
tiệc trà cho Hương-chủ
tổng, (quận Chợ-gạo nầy
mà thôi).

Mừng cho Hương-cả là
Đông, tên là Phạm-văn-K
người Hương-chức ở
tên là : Chánh, làm Ch
làm Hương-tuần và tên
Hương-tư, 4 người trong
quan Chủ-tỉnh phát cha
một cái bằng ban khen
de satisfaction). Trong tiệ
Champagne Chandon, L
nhiều thứ rượu qui k
không thấy nhắc ve dự
hết, lại có nhiều bánh
Peugeot giá chừng 80 đồng.

Ăn trộm có gan

Hôm 31 tây rồi Lê-thị-Hnê ở sấu ăn với
một thầy đội - trưởng phi-công, đang ở
ngoài hàng ba với chồng, lối 10 giờ mấy,
nghe nồng để kêu ma và lại nước của
nhà vợ chồng thị-Hnê buồn tình vào phòng
ma ngủ. Chẳng để vợ đến phòng thấy cửa
sổ mở tét bề cho rương để đồ đạc đầu
mất, chừng mới biết là bị ăn trộm.

Tăng sáng mới thấy cái rương không bị
mất miếng đất hoang.

Người còn kẻ mất

CANTHO.— Trong đám mồng 2 tên Lê-v.-
Nhiều ở Đông-thành đi với vợ nó một
chiếc ghe nhỏ mà về nhà. Lúc ấy sóng Bassac
nóng giờ dông dùng, ghe Nhiều lướt qua,
vợ bị chìm. Nhiều biết lội lại nhào có ghe
chèo ngang tiếp cứu nên khỏi chết ; duy có
vợ nó không biết lội nên phải chìm nghỉm.

Hủ hóa hủ vía lão nay !

GIADỊNH. — Ngày 29 rồi, lúc 12 giờ trưa,
cửa Trường-bố Giadịnh có xảy ra một việc,
tuy chẳng trọng vong, nhưng cũng là cái
gương để cho kẻ làm phách coi chừng. Số
là có một cái xe-kéo, trên ngồi một người
Khách-trú đàn không nón, tay cầm ống
điếu dài, chưa trớ mấy, ngài ngảnh mặt
ngó coi thiên-nại ra vào sân Trường-bố, lúc

Đúng kỳ vái ba năm ra về. Có ai hỏi thì nói bướn tôi đỗ lấy bằng cấp tú-tài, cử-nhân v... v..., rồi lại..., than ôi ! Nghĩ cảnh tượng của mấy ai ấy, có nên buồn cho chăng ? Cha mẹ ở nhà nào có biết con mình học trường nào cử nghe trẻ nói thì nghe thì mừng, còn có hỏi 5-3 trăm, 1 đôi ngàn thì gởi, chớ nào rõ việc chi.

Chớ phải chi các học sanh được may mắn, sắn cơm tiền mẹ cha mà sang qua Pháp-quốc đặng học, mấy kẻ ấy đều được bắt chước như trên *Dương-công-Giảng* là con của thầy *Dương-công-Quảng* (Chợ lớn *Phú-lâm*) đang học tại trường *Messena* ở Nice.

Có một hạm kia, bằng không tôi được thấy một quyển sách để chữ « *Distribution solennelle des prix* », tôi lật ra mà xem thấy trong một đám học-sanh Langsa, lại có xen tên một trẻ Annam, ở lớp *classe seconde*, mà được thưởng nhiều hơn hết, những là :

Prix d'Excellence
- d'honneur.
- de Littérature.
- d'histoire et de Géographie.
- de Chimie.
- d'Examen.

Accessit de Composition d'Analyse littéraire
- de Récitation.
- d'Italien.
- de Mathématiques.
- de Physique.

Xem bao nhiêu đủ thấy trò *Dương-công-Giảng* học ở trong lớp, toàn là học trò Langsa, mà được thưởng như vậy, thì đủ thấy trò ấy đã thông-minh và siêng năng là dường nào ! Thấy vậy thấy lấy làm ngợi khen khôn cùng, lên mới hỏi coi con ai. Chẳng hỏi mới hay là con của thầy *Dương-công-Quảng*.

Nếu học trò Annam ta ra xứ ngoài, du học tứ lớp lớn cho đến lớp nhỏ, từ trường cao-đẳng cho đến hạ-đẳng, mà đến như vậy, thì ai nào không mừng cho nhau, còn cha mẹ ai có con lại không muốn cho sang xứ người mà học. Đã vậy mà cái thông minh trí huệ của Tạo - vật phú cho mình thì cũng chẳng nhằm chỗ, mà hễ dàng nhằm chỗ thì lợi, còn sái chỗ thì hại. Là vì biết sự có ích nhiều thì lợi,còn biết sự hại nhiều thì thiệt. Ấy là lẽ cổ-nhiên.

TRẦN-VĂN-CHƯƠNG.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng Hãy nên hút thuốc hiệu Trái Đất

xa-phu phần ốm yếu, lại lo tránh xe-hơi đâu chặt, tránh thứ-xe cập điều, nên chạy tới ngã ba, tên Khách-trả bảo quanh tay mắt, xa phu không nghe. Khách ta liền nghiêng qua và co gió đá đít xa-phu; xa-phu liền quanh gấp nên lật úp xe Khách ta lăn cả dưới đường mương, vùng dậy điền. Lôn cầm nghỉ đây, tay phải đit tay rờ đầu, thấy sa . . . tiền sa . . . coi đường muốn làm đờ; nhưng lối tại mình làm phách, nên cũng leo lên ngồi lại, bảo xa-phu chạy mau, kẻo . . . mắc cỡ.

Quan Toàn-quyền Long trở về

Quan Toàn-quyền Long đã xuống tàu hôm 5 Novembre ở Marseille đặng trở qua Pháp-quốc.

Quan quyền Tổng thống Baudouin

Nghe nói quan quyền Tổng thống *Baudouin* sẽ tháp tùng chiếc *Porthos*,17 bữa đây mà đến Saigon,rồi đó nghỉ sẽ qua gian chiếc Armand Behic mà phản hồi Pháp-quốc.

Hội-đồng Chánh-phủ

Hội-đồng Chánh-phủ sẽ nhóm tại Hanoi ngày 18 Décembre.

Sẵn dây bổ-quán xin đề lời kính mừng quan Độc-phủ hồi hưu *Lê-quang-Liêm* là ông thân của quan tấn-sĩ *Lê-quang-Trinh* nghị viên quản-hạt hội-đồng, mới được cấp bằng làm thượng nghị-viện phụ tá, thế cho ông *Thái-văn-Bền* từ trần.

Hội-đồng quản-hạt

Hội-đồng quản-hạt sẽ nhóm ngày 13 Novembre 1922.

HỘI-ĐỒNG CHÁNH-PHỦ

Có Võ - tuyến diện ở Hanoi gởi vào hôm ngày 2 Novembre như vầy :

Chiếu theo điều thứ nhứt chỉ-dụ ngày 20 Octobre 1921 về việc lập bàn hội Chánh-phủ và việc hành sự, nên các quí ông kể tên ra sau nầy được cấp bằng **Làm nghị-viện thiệt-thọ hội Chánh-phủ Đông-pháp.**

Quan *Tôn-thất Hân*, Tổng-lý Nội-các về xứ Trung-kỳ.

Quan *Loknha Charrey* Ponne bình-bộ thượng-thơ kiêm-học bộ thượng-thơ về xứ Cao-miên.

Quan *Lê-văn-Trung*, nguyên quản hạt Hội-đồng, về xứ Nam-kỳ.

Quan *Hoàng-trọng-Phu*, Tổng-đốc Hà-đông, về xứ Bắc-kỳ.

Quan *Chashrony Rateadanay* về xứ Lèo.

Làm nghị-viện phụ tá

Đức-hoàng *Douphanouvong*, thầy bộ thượng-thơ về hồng-bộ thượng-thơ, về xứ Cao-miên.

Ông *Lê-quang-Hiển*, Nghị-viện bổi Mật-nghị, về Nam-kỳ.

Quan *Nguyễn - hữu - Bài*, Lại-bộ thượng-thơ, về Trung-kỳ.

Quan *Lê-trung-Ngọc*, Tổng-đốc tại Tòa Thượng-thẩm về Bắc-kỳ.

Quan Chao *Pretsrath Ratsaphaki nay* về xứ Lèo.

TIỆC TRÀ

Số là hôm ngày 27 Octobre mấy quan Chủ-quận chúng tôi là Trần-đại-Nhơn (Trần-quang-Tuất), có đãi một tiệc trà cho Hương-chức trong hai tổng, (quận Chợ-gạo nầy có hai tổng mà thôi).

Mừng cho Hương-cả làng Tân-tinh-Đông, tên là Phạm-văn-Nông cùng ba người Hương-chức phụ giúp ông tên là : Chánh, làm Chủ-ấp, Nghĩa làm Hương-luận và tên Lung, cựu Hương-tư, 4 người trong quận được quan Chủ-tỉnh phát cho mỗi người một cái bằng ban khen (Témoignage de satisfaction).Trong tiệc những là : Champagne Chandon, Lo-biere, cùng nhiều thứ rượu qui khác nữa tôi không thấy nhãn vẻ được mà kể cho hết, lại có những bánh tây nhiều thứ quá, mà một tay lịnh-ái của Ngài tác chừng 12-13 tuổi làm mà thôi, dùng những đồ thổ-sản trongquận mà làm, chẳng phải mua đồ của Khách-trú,trừ ra mớn đường cát. Cũng có nhóc fanfare bọn Thù-ngữ giúp vui nữa.

Các cuộc tốn kém Ngài chịu hết, đừng có trông Ngài bày tiệc ra đặng kiếm lời như ai... chẳng những Ngài chịu tốn kém các cuộc hết, kể về tiền fanfare nữa mà lại một nhóc cho linh ái Ngài còn nhỏ quá mà chẳng đặng một tiếng khen chê gièm hai lòng ; nhưng mà chẳng chẳng khá trách, vì chúng tôi đây còn quê mùa, thấy ngon khéo thì biết chớ sự khen chê giữa tiệc chưa đám biết.

Ít lời vắn-tắc sau nếu có ngày giờ tôi sẽ tiếp chuyện 4 ông Hương-chức đặng ban khen và công cáng cho anh em nghe mừng cho mấy người ấy.

Nay kính

Một người đọc báo kỳ.

BÃO

Hôm rày giông thổi vùng vụt ai cũng nghi rằng có bão, thật là việc nghi ấy chẳng sai.

Hôm chúa nhựt ở ngoài bể khơi miệt Hương-cảng, có một trận bão khởi dậy từ Bắc-Đông, nên ở ngoài biển chuyển động ba đào.

Nghe nói ở Hải-ngan Trung-kỳ nhiều chiếc ghe bầu phải chìm.

Còn ở Saigon ở trên cột thủ ngữ có treo cây cờ đỏ, có ngôi sao trắng ấy là chỉ dấu rằng trận bão đó cũng gần, nên đến 2 giờ chiều thì mưa thấy giông gió ồ-ào, thế mà không sao.

Ở ngoài Vũng-tàu thì biển động dữ lắm, ghe tàu gì phải vô bến cả.

Chiếc tàu *l'Azay le rideau* chạy tới Vũng-tàu, thì lại gặp một chiếc ghe bầu đang chìm. Thấy vậy quan tàu liền dạy đem đồ vớt, nên vớt được 6 người ì Annam,

Cái ấu nầy mới thiệt gọi là ra tay tế độ, mà vớt người trăm luận, Thế thì ta cũng ghi nhớ cái ân của quan chánh chủ hãng tàu Joubert và quan tàu *l'Azay le rideau* cô lòng nhân, mà cứu được 6 mạng người bị khốn.

Ở Lục-tỉnh có người lên nói rằng ở Mytho Vinhlong cũng giông gió dữ lắm, có nhiều cây cối ngã sập và nhà cửa cũng xiêu-lộ.

Nếu mà các hạt có giông gió như thế, ấy là cái hơi hám của trận bão ngoài bể Nam đó. chớ không chi lạ.

LỜI RAO ĐẤU GIÁ

Nơi nỏ ngày giờ đấu giá : Phòng đấu giá trong soái-phủ, trước bổ Mytho và trước bổ Thudaumốt ngày 21 Novembre 1922 — đúng 9 giờ.

Đồ chịu đấu : Lãnh bao lúa đặng nuôi thả tại sở dúc ngựa Nam-kỳ ở Tân-sơn-nhứt trong năm 1923.

Giá định phỏng : 30.000 kilos.

Tiền thế chơm tạm nỏ trọn : 60 ₰ 500 f.

Đồ chịu đấu : Lãnh bao rơm lúa, khoai lan, mía, cám và bột gạo đặng nuôi thả trong sở dúc ngựa Nam-kỳ, trong năm 1923.

Giá định phỏng : 100 tấn rơm, 15 tấn khoai lan, 4 tấn mía, 10 tấn cám và 4 tấn bột.

Tiền thế chơm tạm nỏ trọn : 60 ₰ 500 f.

Đồ chịu đấu : Lãnh giữ lối áo quần của nội học sanh và thầy giữ trong trường Chasseloup-Laubat, trong năm 1923

Giá định phỏng : 6.000 ₰ 00

Tiền thế chơm tạm nỏ trọn : 150 ₰ 2.000 f.

Đồ chịu đấu : Lãnh giữ lối quần áo của nội học-sanh và thầy giữ trong trường Collège de Mytho, trong năm 1923.

Giá định phỏng : 40.000 cái.

Tiền thế chơm tạm nỏ trọn : 50 ₰ 500 f.

Đồ chịu đấu : Lãnh bao lúa và gạo trắn cho sở tù Côn-nôn, trong năm 1923,

Giá định phỏng : 1000 tấn lúa, 40 tấn gạo.

Tiền thế chơm tạm nỏ thiệt : 800 ₰ 10.000 f.

Đồ chịu đấu : Lãnh bao nỏ bao cho sở tù Côn-nôn, trong năm 1923.

Giá định phỏng : 7.000 kilos.

Tiền thế chơm tạm nỏ trọn : 100 ₰ 1.500 f.

Đồ chịu đấu : Lãnh bao cá mắn và nước mắm cho sở tù Côn-nôn, trong năm 1923.

Giá định phỏng : 150 tấn cá mắn, 3.300 tấn nước mắm.

Tiền thế chơm tạm nỏ trọn : 300 ₰ 5.000 f.

Đồ chịu đấu : Lãnh bao đồ ăn đặng nuôi tù con nít ở Ông-yêm và sở nghĩnh nỏ, trong năm 1923.

Giá định phỏng : 40.000 ₰ 00.

Tiền thế chơm tạm nỏ trọn : 150 ₰ 3.500 f.

N. B. — Những người đứng đấu phải có giấy chứng chịu cho đấu, phát giấy tại phòng nhì soái phủ hay là nơi mấy quan Tham-biện (rể phần những người ở trong tỉnh) trước ngày định đấu giá ít nữa là bốn ngày.

Phòng xán mà mình được lời đọ coi tờ giao kết : nơi phòng nhì (bàn nhì) của Soái-phủ Nam-kỳ tại Saigon. — Nơi trường bổ Mytho (về lãnh giữ lối đồ trường tỉnh Mytho) và trường bổ Thudaumốt rể việc bao đồ ăn cho nhà trường phạt Ông-yêm).

Tàu đi Bắc-kỳ

Nội trong tháng Novembre, Décembre và Janvier, tàu *Orénoque* sẽ đi, rồi ra Bắc, theo ngày tháng như vầy :

Ở Saigon đi	11 Novembre
Haiphong	24 id.
Saigon	1er Décembre
Haiphong	8 id.
Saigon	15 id.
Haiphong	22 id.
Saigon	29 id.
Haiphong	5 Janvier
Saigon	12 id.

Chiếc *Orénoque* ngày chạy đến, thì gặp kỳ tàu chạy Singapore trong mấy ngày nầy :

29 Novembre
13 Décembre
27 Décembre
10 Janvier

Mùa hè ở Bắc-kỳ mát mẻ lắm. Ấy là dịp tốt cho người, nên đến xem chợ Phiên Hanoi lắm!

Từ ngày 10 đến 24 Décembre 1922.

COMPTOIR INDUSTRIEL & ELECTRO
Mécanique d'Extrême-Orient
114, Boulevard Charner, 114
SAIGON

NGỒ CÙNG CÁC NHÀ NGHIỆP CHỦ,

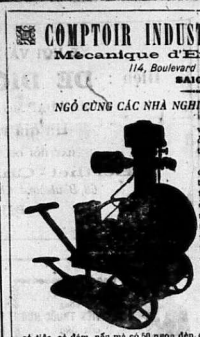

Ông Sáng Nhà-nước Đại-pháp đem dưới vân-minh mà đọi xứ ta đến nay, thì việc ở ăn cũng đều ta càng ngày càng sướng thân khoái chí hơn xưa.

Như việc đèn thắp ban đêm thì xưa thắp dầu mù-u, sau tới đèn dầu lửa, nay lại thắp bằng điện-khí. Thiết nghĩ có chi tiện bằng đèn điện, nên khắp châu thành ở đâu đâu cũng đều dùng đèn-điện. Thế mà còn hèm mấy nơi xa xôi châu-thành cũng dùng được đèn-điện, nên bổn tiệm có mua một thứ máy đèn-điện rất tày tiến cho các nhà điền, nhà, nghiệp chủ, tại chỉ! Một cái máy đèn ấy thắp được năm chục ngọn, dầu lớn bao nhiêu cũng sáng, thế mà giá bán chẳng bao nhiêu, lối chừng một ngàn mấy. Nhứt là trong cơn cô tiệc, có đám, nếu mà có 50 ngọn đèn điện thì càng rực rỡ, chừng ấy ai còn ngỡ rằng mình ở xa châu-thành đâu.

Ấy vậy bổn tiệm xin đề vài lời ngỏ cùng chư vị nghiệp chủ ở xa châu thành, vị nào muốn mua máy đèn ấy thì xin đến bổn tiệm mà mua. Cái máy ấy lại có thể ở cho ngựa kéo đi chỗ khác, cũng được.

Giá : D.1. 3 mã lực, giá 750 $ — D. 2. 8 mã lực 1240 $ — D.3. 15 mã lực 2080 $

TIỆM NÀO ĐẦU? 同
KÍA TIỆM ÉPICERIE MÉTROPOLITAINE
HIỆU : TRẦN-DANG ở đường d'Espagne số nhà 148,
ngang chợ mới SAIGON

Thì có bán đồ hộp, các thứ rượu tây thượng hạng và dầu thơm nhứt hạng v.v. giá rẻ hơn hết, chẳng có tiệm nào bằng. Chủ tiệm biết chữ-nho-biết đãi sĩ, khôn dại chơn chất đáng cho qui ông, qui bà in cậy.

Chư qui ông Lục-châu muốn cần dùng món chi cứ viết thơ ngay cho tiệm thì tiệm sẽ gởi Contre-remboursement cho các ông lập tức chẳng hề

Chủ-nhân cẩn-khải
đợi trễ.

Ngày 8 novembre 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Nhà nước	72.65
Ngân hàng Đông-Pháp	3.15
Ngân hàng Hongkong Shanghai	2.29
Ngân hàng Chartered	2.28
Bộ de Gérance de la Banque Industrielle de Chine	2.29

Quốc trái Đông-pháp... 48,50

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP
Tại Paris ngày 7 novembre 1922

Ve lợi 5 0/0	86	35	Ve lợi 5 0/0	1925	78	50
Ve lợi 4 0/0	71	25	Ve lợi 4 0/0	1920	80	25
Ve lợi 4 0/0	1917	81	65			

BỘ SỐC

Giá tiền chở đến nhà máy Cholon bao thứ nhứt

Vinhlong	4 30 à 4 45
Sadec	4 40 4 60
Bãi - xàu	4 60 4 65
Bãi - tiền	4 65 4 75
Rạch - giá	3 50 3 70
Giá thường thường xuy ro	4 20 4 40

Giá nông cây tiệm SÂM-QUẢNG-HƯNG mỗi tượng là 46 $ 40.

POMMADE CADUM

THUỐC DÁN CADUM

Trị lành các thứ mọc mục

Thuốc dán Ca-dum làm cho những mụt mọc lên lần khỏi và tiêu mủ, lại chỗ da sẽ được mát mẻ trơn láng và khéo khoẻn. Khi nào da có bịnh chi muốn tránh khỏi sự rên siết cực nhọc thì hãy dùng liền thứ thuốc dán Ca-dum. Nó trừ giống ngứa ngáy đương nhảy mắt ; lành nó mất mẻ làm êm ái và trị lành chỗ da nóng hâm, hoặc sần đỏ. Thuốc dán Ca-dum chữ trị những bịnh lát trứt, nổi mục, lát voi, ghẻ, nổ vậy, bang giác, o-nhọt, ghẻ lở, trầy xà, đau nơi con trẻ mọc cám, da lột, vỉ tích, phỏng lửa, nọc chít của các thú độc.

Có bán trong các tiệm thuốc.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng
Đường Lucci mới rải 99 và 101
ĐẤT-HỘ SAIGON
TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi đã đóng thử kiểu xe nhẹ lắt ra mới, xe hai ngựa, xe kiểu, xe Lan-au bốn cửa có đóng lót nệm và bọc theo kiểu hiện thời, xem xe thật khéo, làm nệm, mười xe đã hết, về sau không có bán, xin chớ có sắt đến tại chốn cho mất công. Đến xe đã bán, xe sau-cơ, bằng cây giá rẻ hơn hết thảy chỗ tại, cao-su đặt đã thay trong bánh, kiểu đèn tốt, đồ sắt kẻ xe đặc chuốt và xe sơn mài bóng đẹp hay mấy rồi chùi và chắc, có bán yên ngựa, chuông đạp hai cũng bán đủ thứ đồ khi đi theo xe. Xem xe và đến xe.

Cám mến quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm mấy cái giống gì có tôi sẽ trả lời tận nơi.

Cám ơn quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm mấy cái giống gì có tôi sẽ trả lời tận nơi.

Voilà l'étiquette du véritable :

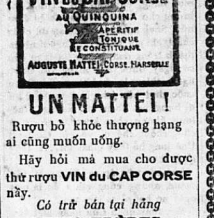

UN MATTEI!

Rượu bổ khỏe thượng hạng ai cũng muốn uống.

Hãy hỏi mà mua cho được thứ rượu VIN du CAP CORSE nầy.

Có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Paom-Penh và Tourane

Lê-văn-Bền
ĐÓNG GIẦY VÀ BÁN NÓN
HIỆU : « PHÚ - TOÀN »
17-19, rue Amiral Courbet
SAIGON

RÉPARATIONS MÉCANIQUES
NGUYỄN-VĂN-NGỮ dit Henri NGỮ & Cie
Vente d'Accessoires pour Autos
74, Boulevard Bonnard — SAIGON.

CÁO BẠCH

Tôi là Nguyễn-văn-Ngữ kêu là Henri Ngữ học tại trường máy (*Ecole des Mécaniciens* Selg. n), thi năm, thi đậu có bằng cấp tốt nghiệp năm 1915, làm contre-maître mécanicien tại Trường máy Saigon nửa năm, chắc mình theo nghề điều khí và sửa máy móc, hoặc xe hơi, hoặc tàu, hay là các thứ máy khác, nhơn nẻo ngày nay tôi nghỉ việc nhà nước, ra lập công-ty máy tại Saigon đường Pellerin số 74, lo chuyên nghề sửa xe hơi, và các thứ máy, và có bán đủ phụ tùng theo xe hơi đi thử.

Vậy xin trong lục-châu chiếu cố

Tại công-ty nầy đảm đoan chắc chắn (garantie) công chuyên mình làm, đã mau mà giá lại rẻ hơn các nơi, có đến mới có thể

NGUYỄN-VĂN-NGỮ dit Henri NGỮ & Cie
Mécanicien breveté

Ngày chúa nhựt 12 Novembre 1922 chỉn giờ một khắc

XIỆT HARSMTON'S

KHỞI SỰ HÁT
BỌN HÁT XIỆT RẤT TO VÀ ĐỦ THỨ THÚ
HÁT TẠI CHỢ-CŨ SAIGON
Có 30 người hát rất tài
BỌN NẦY ĐỀU LÀ NGƯỜI MỚI LẠ

RẤT LỚN ! RẤT ĐẸP ! RẤT VUI !

Quí vị muốn vui cười không ? Muốn thấy nghề khéo léo của chúng tôi không ? Muốn tiêu khiển giải khuây lúc chiều mát mẻ chăng ?

Chúng tôi chẳng hề sợ tốn hao chút nào, miễn là cho vui lòng Quí vị mà thôi, nên đã sắm rạp mới, mua đóng thế nào cũng không cực lòng cho những người coi.

Như có muốn mua giấy trước thì xin đến tại nhà in *Imprimerie Saigonnaise*, 15-17-19, đường Catinat, tại đó có bán giấy luôn luôn trong mấy ngày hát.

Vậy thì trước hết hãy đến xem các chuồng thú của chúng tôi ! ! Nào là: Voi, Sư-tử, Cọp, Beo, Gấu, con Hyène, Khỉ, Ngựa rằn, vân vân.

GIÁ CHỖ NGỒI

Phòng 6 chỗ ngồi	15$00	Ghế hàng nhứt	1$50
Phòng 1 chỗ ngồi	3 00	Ghế hàng ba	1 00
Ghế hàng trước	2 00	Ngồi giáng (chỗ người Bổn-quốc)	0 50

Những con nít từ lãnh đồ trừ ra đặt được phép trả tiền phân nửa ghế hàng nhì và hàng ba trong buổi hát chiều mà thôi.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

TIỆM CHÁNH TẠI QUẢNG-ĐÔNG TỈNH-THÀNH ĐƯỜNG ĐẠI-TẢN SỐ 145-147 VÀ 149, TIỆM NHÁNH TẠI CHỢ-LỚN, ĐƯỜNG CANTON, SỐ 38, ĐẶT THIỆP NÓI SỐ 658

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC TỬU
(Thuốc rượu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG)

Thuốc rượu cải-tiến Nhị-thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-Đông Tỉnh-thành gởi lại; dám-nhiệm trong thọ, đoa tạo-hóa chi công, xưa nay chế ra có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng thần, điều hòa khí huyết mạch, công-hiệu linh-thông như thuốc rượu nầy, bổ nồng nề thường thì mỗi máy hồng nhuận, gân-cốt, sức-lực, bổn nên đều dùng được, thật có là bá bổ Thần-dược, công hiệu như thần.

Nếu uống nó cho thường, thì ắt tiêu trừ bá bịnh ; tinh-thần khoan-khoái, diên-dương thân ; ki-nhị kiên-cố mau mạnh điều-hòa, nước da mình mày, những người mà tiên-thiên bất túc, hậu thiên bất đủ, thì nên uống nó cho thường, mà bổ dưỡng

Bổn-bà mà vàng-ủi ốm-gầy, thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo sản, thì uống thứ thuốc rượu nầy rất có hiệu nghiệm.

Ấy là mới thứ thuốc Vệ-SANH rất nên bổ dưỡng

Chư-tôn có mua thì hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT ngồi của hiệu Nhị thiên Đường thì khỏi làm thác ; ở nơi nào mình bị-h.

Trị bệnh công hiệu như thần kể ra sau nầy :

1° Người còn thiếu niên mà dùng nó thì khỏi sợ tiên-thiên bất túc ;
2° Người tuổi niên mãn uống nó thì khỏi lo hậu thiên đến ;
3° Người lão niên mà uống nó thì khỏi lo bịnh khí-suy huyết kiệt ;
4° Bổn-bà con-gái mà dùng nó thì khỏi lo về bịnh thất điều ;
5° Người vào chơn dùng nó thì có ích về thận-trí mỗ nang ;
6° Người thương-cổ mà dùng nó thì có ích về cần lao mà kì ông biết mỏi ;
7° Những kẻ bổ A-Phiện mà dùng nó thì có ích vì khỏi phục nguyên bịnh ;
8° Người không có con mà dùng nó thì ắt nhiều con châu lắm.

Cách dùng : Mỗi lần thức khi ăn cơm 8 phút đồng hồ, lấy theo sức mình mà uống.

Giá tiền, ve lớn.. 1$ 20 | Ve thường..... 0$ 35

PHẢI NGỪA THUỐC GIẢ

Kính lời tỏ với Lục-châu chư-tôn được rõ : Những các thứ thuốc Cao-đơn-huờn-tán của bổn-đường, đều là thuốc của ông Lương-ý VI-TỬ-SANH bổn thân ra công chọn lựa các thứ thảo dược mới may Thành-sơn mà chế luyện cho được tài thiện tài mỹ, nhứt-mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, đáng hình ông Phật mà làm kỳ hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn-muôn mà kể, khắp cả hoàn-cầu thấy đều vang danh tạc dạ, bổn-đường mừng chẳng xiết chi.

Chẳng để mới đây có kẻ gian nó giục đồ tư lợi, chẳng kể tên chơn nó đặng các thứ thuốc rồi nầy bổn nhà chế ra các thứ thuốc (Cao-đơn-huờn-tán rồi nó đặt hiệu tên tựa theo hiệu bổn-đường rằng..... Tiên,..... Đường và hiệu ..... Thiên Đường vân vân, và nó nhái theo kiểu rầu bổn Đường mà làm những bao những hộp, những vẽ giống tựa tựa như của bổn Đường vậy mà gởi bán khắp nơi, song hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ đây, nếu chư-tôn có mua thuốc cứ bổn Đường thì xin phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG và hình ông PHẬT-NGỒI thì mới khỏi lầm đồ giả.

Thuốc rượu của bổn-Đường đặng ông quan Hóa-học-sư cho Nhà-nước Langsa bên nhường kẻ hết, chứng rằng thứ thuốc rượu của nhà thuốc Nhị-thiên-Đường ai ăn cho Vệ-sanh và thường hoạng và công.

Chợ-lớn, đường Canton số 38,
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.
Chủ-nhơn cẩn cáo.

MUỐN BÁN

28 CÁI XE KÉO CÒN MỚI

Ai muốn mua thì đến môn bài 59 đường Catinat hay là tại bổn quán môn bài 157 đường Catinat mà thương nghị.

Còn nếu muốn coi xe thì sớm mai từ 8 giờ đến 11 giờ.

Chiều từ 3 giờ đến 5 giờ tại môn bài 1 đường Doudard de la Grée, nhà ông Cornier.

Có bán :

1° Một cái cối xay lúa số 2 hiệu Cetmat, xay mỗi giờ 1.000 kilos gạo lức.

2° Một cái cối giã gạo trắng còn mới, mỗi giờ giã đặng 500 kilos.

Xin đến nhà máy PHAMTAN-SACH hay là viết thơ thương nghị.

PHAMTAN-SÁCH
Décortiquerie Rizerie.

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

NHẤT HẠNG BÀO-CHẾ SƯ

KỂ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

Ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm "thuốc này" đông bực nhất đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm thảo trong cõi Đông-Pháp này.

Tiệm thuốc này được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vốn là cư-chưởng bào-vệ-sinh thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc việt-oánh rất kỹ lưỡng, trừng theo ton cần của quan thầy thuốc và cho người tá; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thấy đều ưa vậy.

Tiệm thuốc này cứ đó theo ý người ban hàng mà bán thuốc, hoặc thấy theo ton cần quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là tác trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người cho tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiểu dài ai;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bèn tây gởi qua đây có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau bết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo ton cần quan thầy.

CHỦ ĐIỀN!
NÔNG GIA!
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI!

Chớ mua gì cần chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là bán lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm cửa muốn nhỏ rời cần mở-tác bằng thép, gạn, đồng, đinh, bulon.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mới đặt.

Lợi tỷ-cang lắm, có tay thợ chuyên-môn lắm, có máng lợi-nghệ theo bên Pháp-quốc kiểu thêm công việc làm.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat*
môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lâu

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm hàng mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang tùy dụng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mãi-dạy bằng vàng, bằng bọc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thầy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các hương-ý cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn cỡ, nhỏ cỡ, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, hồi trước có làm thợ bọc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi coi quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có muốn làm hay là muốn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngô công Jiết-qui

Gió lắm phen, bồn-báo cứ tuần ngồn ràng sẽ mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho thiệt quí bình luận cho thiệt minh-bạch muốn. Nhưng hỡi, chẳng để lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hằng thật rằng tên ký dưới bài gởi đến và đáng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên bà con người hàng xóm mà để đại vào. Ấy là một điều đáng cho là khấp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nếu việc quí, mình dốm dương cho với chép ra để gương giáp ích, có sao lại sợ mà nặc danh? Bà chưa phải là khấp nhược chăng?

Vì cái tật khấp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại còn những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo đã trọn ở phần người ký tên gánh chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đến; Bộo-báo không cang-dự.

L. T. T. V.

☆☆

Thiệt ngộ quá mà!

Tôi xem báo L. T. T. V., số 1282, thấy có bài (trường Tennis Cửu-kè của ông Cầm-phong. Xem từ đầu đến cuối hết; coi ý ông Cầm-phong vui quá, mấng quá! Thế mà vụ thiệt, mắng thiệt; tối đây không phải người quen Cửu-kè mà tôi cũng khoái lắm đó. Phải chớ, việc chơi mà hữu ích như vầy, ai trông thấy lại chẳng vui. Chơi như ông Lê-thuần-Hòa vậy mới đáng chơi, mới phải là người thức thời vụ; mới gọi là tay văn-minh. Tốn như vậy đáng tốn, xài chuyện vậy đáng xài. Chớ dừng..... dừng tốn với cuộc nguyệt-huê, huê-nguyệt, làm cho vợ con thêm buồn; nếu rủi gặp tay sư-tử hà-đông cuộc vui buồn thoạt đổi thay như nhau mất.

Thôi thôi hỡi giờ mắng nói chuyện đời quên lửng việc mình. Mà việc mình là việc chi? Nhắm cũng chẳng chi lạ hơn là việc (Tennis). Vậy ở đâu có ? Ở Vĩnh-châu có hội Tennis nữa mà! Đó ông Cầm-phong có vui không? Tôi ước chớ chi ông Cầm-phong có giờ rảnh bước chơn đến Vĩnh-châu một khi mà coi xứ nầy dân mở mang, có một hội Tennis, thì tưởng cho ông cũng ơn ngạt-nhiên hơn nữa. Song nghĩ trong thế sự thì cũng chẳng chi gọi lạ. Hễ là có người nhiệt-thành trông nơm về sự thể-thảo cho có ngày được một mang với nước ngoài, thì có lo chi không ai thiết lập cuộc chơi hữu ích. Nói ra tế lễ thì đi dưng bỵ khen ai? Không! Huê-long không chịu khen ai vô cớ và cũng chẳng chê ai vô cớ. Cái tánh Huê long hễ thấy phải thì....., thấy quấy thì.....

Vẫn hội nầy lập ra đã ngoài bảy tháng, nhưng chừng chưa ắc là một ngày nọ hội sẽ ra làm sao?

May thay quan Chủ quận biết đưa tâm về ngày sau; bởi vậy Ngài mới tính cùng M. Cao-triều-Hưng (Chef de Canton) quyết làm cho hội Vĩnh-châu được bền vững lâu dài. Nhờ sức hai ông, hội Vĩnh-châu Tennis mới được có sân rất đẹp trăng bằng xi măng, chung quanh rào-dậu tứ-tế lắm, tưởng cho ông Cầm-phong xem đến cũng n hăng giùm.

Đó có vui không? Ở đời mà biết cuộc chơi như thế chẳng là tọại lắm. Theo thời dợi ngày nay, thì có mấy chuyện vậy là hữu ích. Thiệt tôi nằm đêm nghĩ tới mà mầng thầm, khoái thầm trong bụng. Mà tôi mầng tôi khoái là sở dĩ trong mấy cơn rồi rảnh của tôi đó. Tôi xách vợt ra sân cùng nhau tập luyện giây lác. Khi mãn cuộc ra về ngơi nghỉ, rồi xơi cơm, rất nhiều. Xong xuôi, mới nằm nơi ghế, miệng ngậm thuốc phì-phà, mắt thấy theo làng khói; Ôi! Nó khoái đến mấy xanh lận ông Cầm-phong.

Đó là tôi tỏ cho ông được một chút mầng. Sau lại tôi cũng với ông cầu cho nhiều quận khác có người ra đứng lập hội như vậy nữa. Chừng đó cái hi-vọng của tôi còn chi là tọại hơn.

Huê-Long.
Vĩnh-châu.

XE HƠI VÀ XE MÁY ĐẠP

Hiệu : **DE DION BOUTON**

XE MÁY ĐẠP MỚI LẠI NHIỀU LẮM

Hạ giá rất nhiều

HÃY HỎI GIÁ MỚI NƠI NHÀ

Berthet - Charrière & Cie

68, Boulevard Charner—SAIGON

ĐẠI LÝ

CỨ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯƠNG
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm,
thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN
và ngừa ngộ các chứng bịnh nguy kiểm hôi tại huyết hư hay là kẻ không tiêu mỗi mạch ra.
Thuốc hiệu nầy trị các chứng bịnh:
NƯỚC ĐÁI, ĂN KHÔNG TIÊU,
MÌNH HAO ỐM, CHÓNG MẶT,
KHÔNG THU THỦY.
BÁN TẠI Nhà ông Lucas, 19 DEHAUT, 10, Pasteur St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

BÙI-QUANG-NHO

BÉNTRE

Bổn hiệu có trữ bán đủ ba năm nay vải may mùng của hãng Châu-thuỵ Bắc-kỳ chế tục kêu là Tulle Toukinois, rộng khổ tráng tốt lắm mỗi cây dài 20m,40, ngang 0m,80 giá có ba hạng khác nhau từ 4$,50 5$,00 và 6 đồng; có bán vải tráng may nóc bề khổ 0m,90 mỗi mètre 0$ 35. Mùa nầy là mùa muỗi ai muốn khỏi bịnh truyền nhiễm vì muỗi cắng, hãy nhìn xài vỏ lối đi may một cái mùng cho khỏi muỗi cắng. Bổn hiệu cũng có trữ bán càng viết máy của người Bắc-kỳ làm giống như càng viết bên tây lại, mỗi chục (12) là một cái, như mua nhiều về bán thì mỗi chục (12) là tám chiếm 5$; trừ những thứ hàng bắc và hàng tàu nhuộm tại Béntre như ai muốn mua thì bổn hiệu sẽ gởi contre-remboursement tới nơi chang sai, Xin chiếu cố.

Tôi cũng có bán bông khăn mỗi cây từ 19 tới 20 thước giá 14$50.

NHÀ TRƯỜNG

Phù-Huỳnh

Có Thành-phố Cholon chứng cấp

đường Charle-Thomson, — CHOLON.

Trường nầy lập ra, năm 1907 đã chuyển một nghề giáo hóa trẻ em học tới hằng cấp sơ đẳng pháp học. Trường học cất theo trường nhà nước, tại đất nhà, chẳng phải lập trong phố nơi chợ búa. Vì vậy nên lớp học khoẻ khoắn, sân chơi rộng rải, có trồng cây, bóng mát mẻ, rào tứ phía, nhà ngủ của học trò, lầu cao ba từng; rộng rải khoẻ khoắn, có đóng phòng riêng cho trò nào ở mình, có nước máy, đèn khí, đủ cho học-sanh dùng.

Trường gây cất nhằm chỗ rất tiện, cách nhà ga ty xe lửa Saigon cho 300 thước xe lửa Saigon Cholon 600 thước, nhà thương bổn quốc 200 thước.

Trường nầy rất nghiêm, cũ sư đệ đều hoượng hòa, hạ học. Biết giữ cẩn liêm-sỉ, lấy một sự trực tình, lấy sức học mà đua tranh, chẳng hề biết đi tài tế thế như mấy trường tư khu đã bị sở bảo L'Ecole Annamite. La Tribune indigène trực luận.

Số cô tử mãn, trong lối ra có rất thi nhứt 2 cho đến 8 (9/10). Hễ lãnh được cấp bằng sơ đẳng, thì chủ trường lãnh đem re trường Taberd nghỉ được lớp ba. Chẳng phải đâm khoe đành, đó là lời nghĩa trực.

Tuy thành phố Cholon có trường học thì trong mỗi quận (Sốc) cũng là nơi, bảy trường song có hơn 150 học trò tới học trường Phù-Huỳnh. Quan Đốc-lý Cholon thưởng mỗi năm là 500 đồng bạc. Đó là dấu chỉ trường Phù-Huỳnh dạy học cách tận tình, làm được vẻ vang, quới chước Langsa và Annam ở tại Cholon tin cậy mà cho con, cháu đến học.

Nhà đạo được nên cho con học trường Phù-Huỳnh, vì chủ trường cần cách riêng việc kinh hèm, mới, nghe dạy và xem lễ ngày Chúa nhựt, xưng tội rước lễ. Tiền phòng trường tính rẻ vì nhà đất là của đốc học trường, mỗi trò ăn học trong, có chỗ ngủ tử tế, có kẻ giặt áo quần; một tháng lê đồng.

Cha bạch

Le Directeur de l'Ecole Phù-Huỳnh,
Bagot Hilaire

AUTO STUDEBAKER

4 CYLINDRES

7 CHỖ NGỒI

MUỐN MỘT LỢP LẠI
MỚI SƠN LẠI
MÁY MỚI SỬA LẠI
MỌI SỰ CÒN TỐT HẾT

Ai muốn mua thì tới coi tại nhà
M. Phủ Năm, ở Chợ-quán
Boulevard Galliéni.

LỜI RAO

Cho mấy chủ có xe kéo cho mượn ôn

Nên dùng thứ Cao su pneus C. G M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12×56, Ruột (chambres à air) 5 piastres.

Sau tại Hãng nấu Cao su, ở đường Donaumont Saigon.

MỘT CÁI TIN LÀNH

Bổn tiệm mới tiếp được vỏ xe hơi mới **PNEUS A TRINGLES**, hiệu **« BERGOUGNAN CABLÉ »** Xin bán cho chư-tôn giá rẻ hơn các nhà khác.

XIN ĐẾN XEM TẠI TIỆM

L. DESMARQUOY & Cie

ở đường Pellerin, môn bài số 61

SAIGON

Muốn cho chư-tôn mỗi người được hưởng cái ÍT, CHỪNG TỎI KIA HỨA cho HƯỞNG cho NHỮNG BẠN HÀNG MỚI.

TẠI HÃNG CŨNG CÓ BÁN VỎ XE KÉO và XE MÁY ĐẠP ĐỒ MỚI ĐẾN CŨNG HẠ GIÁ.

Nhà bán và kho lớn của hãng L. DESMARQUOY & Cie đến ngày 15 Octobre tới bảy sẽ dọn lại số 61 ĐƯỜNG PELLERIN (gần tới Casino

NHÀ BUÔN BÁN TIN CẬY

của M. **A. B. E. B. DEEN**

Ở đường Boulevard Charner môn bài 48

BÁN SỈ và BÁN LẺ

Những thứ xoàn và ngọc ngà tốt, giá rẻ, và cũng có làm đồ nữ trang bẹo kiểu cách Langsa rất khéo.

Ren Ren Ren...

Đồng hồ rẻ (Réveil) hiệu Italie và hiệu Suisse, mới gởi lại rất nhiều, máy chạy thiệt tốt.

Thứ có chuông ở trên giá 2$70 thứ chuông ở trong hiệu Veglia kiểu coi đẹp lắm, chuông gõ thiệt thanh, máy chạy tốt giá 5$50 qui-vị muốn mua xin gởi mandat y giá định thì tôi sẽ gởi đồng hồ đến nơi; sở phí tiền gởi phần tôi chịu.

Mua sỉ giá định riêng.

Gởi thơ và mandat xin đề cho:

Monsieur NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Commerçant

73 Boulevard de la Somme,

Ngang gare xe-lửa giữa chợ-cũ Saigon.

(Tại đây cũng có bán đủ các thứ thuốc của Nhị-Thiên-Đường.)

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

Mới tiếp được chuyến tàu Armand Béhic kiểu chụp hình máy chụp hiệu v. đồ phụ tùng Kodak. Tính giá rẻ cho các môn hàng ký.

Giá một vài môn đại khái như vầy.

N° 101 (6x9).....	1 $ 65
N° 102 (6x9).....	0. 65
N° 116 (6 1/2x11).....	0. 85
N° 117 (6x6).....	0. 65
N° 118 (8x101/2).....	1. 03
N° 120 (6x9).....	0. 65
N° 122 (8x10) 6 pos x.	1. 23
N° 122 (8x10) 10 postes.	2. 22
N° 127 (4 1/2x6) 8 poses	0. 55
N° 130 (7 1/2x12 1/2).....	1. 03

Máy chụp hình West Pocket

schneoglique...	18. $ 90.
id Restiligne.....	23. 90.
id Anastimet I. 7/7.	35. 50.

Bán tại Photo Studio 136 và 138 đường Catinat 136 và 138 SAIGON.

店歸首碌金源基興西

Lời rao

Nay tôi xin cho các Ông các Bà đặng rõ. Tại tiệm tôi ở bên Âu-châu mới gởi qua những hột thủy - xoàn nước trắng sanh, và cũng có các thứ đồ nữ-trang bằng vàng kiểu mới đã thời lại có nhiều hột-xoàn lớn nhỏ xong làm thiệt khéo lắm.

Các xứ (Thứ Tây) cũng có mới gởi qua thứ đồng-hồ treo lớn nhỏ, và nhiều thứ quới các máy móc đại thiệt tốt và chắc có đủ 35 hột nhỏ đi đứng. (16 Rubis) hiệu:

CYMA và **OMÉGA**.

Giá bán nhẹ hơn các tiệm khác như chư quí khách muốn mua đồ chi, xin tới tiệm thì thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bọc

KYYUN

n. 179, Rue Catinat SAIGON.

DẦU MÁY HIỆU

MAZOUT

Bấy lâu nay thường nghe anh em phân nàn ai không có thuốc chi hay là đến chỉ đặng trừ cho tuyệt loại mối nó phá hại nhà cửa, quần áo, tủ bàn, ván ván...

Vậy anh em hãy mua thứ dầu mối hiệu MAZOUT *mà dùng thì chắc trừ được giống độc ác đó.*

Các tiệm thay một cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles *đều có bán thứ dầu mối hiệu* MAZOUT,

Trong các tiệm Lapothicaire thay mặt cho hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ Từ tới nay

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100* chẳng sai thì ắt lập tức.

Chiếc tàu AMBOISE mới kiếu, giấy-biệt. Spécial cho « DRAGON » vách hành, cho lớn, máy phòng vách và 24x30, ống dòm hiệu: Zeiss, Berthiot, vân vân.

Trong bổ tiệm, chư-tôn đến đó đặng chọn kiểu, thì tiện hơn là đi mấy đứa nhỏ xanh xao.

Cả bổn nơi mấy nhà thuê đều có vi.

Cho không bợt kiểu đóng gói cho Société du Gramophone.

Một hộp gramophone Supercao là một món đồ mạnh cho kẻ tuổi tác. Giá

Nếu chư quí vị đứng bổn Supercao thì nên đứng Hebe

Một hộp đó chứng một đĩa hai lít.

Bổn hiệu định riêng một cho những người được bán Văn đến mua: Một hộp Choc

DỊP MAY

CHO AI MUA Đ

I. — Hai cái đèn rọi lớn, bên xe và một thùng chứa b

II. — Với một cái xe hơi nhỏ của tình-bảo, năm chỗ ngồi.

Ai cần dùng mua, cứ đến

Bởi đau chi, do nơi M. Bethe (chemins de fer)

Ai muốn MUA *GROS*) những hàng *BẮC-KỲ*, (*Soieries*) cho được hàng tốt, viết thơ mau mau cho

Maison Tonki

ĐỒNG – T

4, Rue de la Soie

Thời sẽ được lời n

Ai muốn lấy kiểu (Ec hỏi giá tiệm Đồng cũng trả lời tử tế.

NHÀ CHỤP HÌNH

"Photo A

130, ở đường Catinat

SAIGON

Các nhà chụp hì

Chụp hình chơi rẻ chụp

MUỐN CHO BAN ĐÊM MÀ:

SÁNG SỦA NHƯ BAN NGÀY

thì hãy mua một cây đèn

HIỆU : **INTENS**

là đèn kiểu mới tạo chế, đốt bằng DẦU LỬA, sáng 300 ngọn bạch-lạp.

Có bán tại tiệm:

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

đường Espagne, số 200 (góc chợ mới)

SAIGON

GALERIE DES ARTS DU TONKIN

畫館

PHÙNG-VĂN-XUÂN

13, rue Paul Blanchy, 13

SAIGON

Kính trình chư quí đồng quí bà đặng rõ tiệm tôi có bán đủ đồng, đồ chạm, đồ thêu, đồ ren, nón casques bằng liège, bàn ghế tủ salon ngồi chơi chi và chụp hình theo kiểu kim thời tối là tinh xảo. Kính mời quí ông quí bà đạo chơi ghé tiệm tôi xem người mua hoặc đặt, thì bổn tiệm sẵn để có đủ kiểu và hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân: PHÙNG-VĂN-XUÂN.

Cáo bạch

CHUYỆN

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ

(Tiếp theo)

Những hoàng-tử xứ kinh, thì có người chỉ l mà coi và nhắc rằng khám thì bị xử tử. Tuy rất nhiều người cả gan biểm mà xin công-chúa cho đi có chiêm chỉ kh đối không được, nên p người nầy rồi tới người biết là bao nhiêu mạ thấy nhiều vị hoàng-tử đổ mà phải chết như động nơi lòng lắm. Hoà hứa lỗ lời với công-chú

SAIGON IMP.

Rượu mạnh hiệu **DEJEAN** là thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng **Denis frères** *có trữ mà thôi*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy đẹp đẽ theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi. ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

CÓ TRỮ BÁN TẠI KHO HOÀN-CẦU

MAGASIN UNIVERSEL

187, Rue Catinat, 193
SAIGON

MẤY ĐỨA NHỎ MẠNH BẢO

Quí bà muốn con nít nhỏ cứng cát, gò má vung chàng và đỏ au, chống nổi công việc khi đớn đau sữa sự mọc răng. Thì hãy

GRAMINOL

có nhiều thứ bột với thảo mộc, những thứ ấy được tiệu tán vào mấy thứ mà thôi, là mùi rất là ngon ngọt, ấy là

Thứ vật ăn nhứt của trẻ đầu thơ

Nó trừ cho khỏi chứng tả, đau bụng, nóng ruột, nó là thứ thuốc bổ làm mau lại sức, mấy đứa nhỏ xanh xao.

Cả bán mới mấy nhà thuốc và tiệm bán đồ đa vị.

Cho không bởi kiểu dùng thì theo lời xin gởi cho Société du Graminol Toulon (Var).

Một hộp graminol giá 1$

Supercao là một món đồ ăn thêm sức mạnh cho kẻ tuổi tác. *Giá mỗi hộp 0$ 80.*

Nếu chư quí vị dùng bột Graminol và Supercao thì nên dùng thêm sữa Carnation

Một hộp đồ chừng một lối giá... 0$ 20
Id. ... hai lít rưỡi... 0 40

BÁO-TIN-THƯƠNG

Bổn hiệu định riêng một phần thưởng cho những người đọc báo Lục-Tỉnh Tân-Văn đến mua: Một hộp Chocolat Gyp 18 thỏi.

DỊP MAY

CHO AI MUA ĐẶNG :

I. — Hai cái đèn roi lớn, hai cái đèn hai bên xe và một thắng chèn hơi đã xe hơi.

II. — Với một cái xe hơi hiệu **RENAULT** còn tinh-hảo, năm chỗ ngồi, chạy điện khí

Ai cần dùng mua, sẽ bán gấp

Bỏi đia chỉ, do nơi M. Rethoré ở Tỷ thiêc lộ (chemins de fer)

Ai muốn **MUA SỈ** *(EN GROS)* những hàng **TƠ, LỤA BẮC-KỲ**, *(Soieries du Tonkin)* cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mau mau cho tiệm.

Maison Tonkinoise

ĐỒNG - THỊNH

4, Rue de la Soie Hanoi

Thời sẽ được lời nhiều

Ai muốn lấy kiểu (Echantillons) hỏi giá tiệm Đồng-thịnh ấy cũng trả lời tử tế.

NHÀ CHỤP HÌNH HIỆU :

"Photo Nadal"

120, ở đường Catinat, số 120
SAIGON

Các nhà chụp hình ???

Chụp hình chơi cô chụp hình nghề

Chiếc tàu AMBOISE mới chạy lại những kiểu, giấy, hiệu, Spécial cyclistes Crumière « DRAGON » vách hình, đèn đọt để làm ra cho lớn, máy phòng vuông, thứ 13x18, 18x24 và 24x30, ống dòm hiệu : Krauss, Tessar, Zeiss, Berthiot, vân vân.

Trong bổn tiệm, chư-tôn muốn mua các món đồ dùng chụp hình, thuốc và đồ phụ tùng đều có cả, mà giá đã rẻ lại tốt nhứt không có đâu bằng.

TRĂM NĂM KHÔNG PHAI

TIỆM-HỌA-CHƠN-DUNG
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Số 73, Boulevard de la Somme Saigon,
(ngang gare xe lửa giữa chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hà-nội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Xin cho qui vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có kiểu rõ thước tấc giá cả và cắt nghĩa phân minh.

DƯƠNG-DIỆN

MARCHAND DE MEUBLES
108-111 Rue Catinat
SAIGON

XIN CÁC PHÚ-ÔNG CHÚ-Ý !

Làm người ở đời lấy chi làm sự nghiệp? Nếu muốn có sự nghiệp, trước hết phải nhìn đồ-đạc thập vật trong nhà. Bởi vậy, sẵn dịp hàng chú chàng tôi có đồ cho chư quí-vị mua dùng, trước xem chơi cho loại chí, sau đồ dùng làm đồ kỷ-niệm cho châu-nội những là. Giường tây khắc sắt, bằng thao và đồng cẩ, giốt ngồi mát máy hiệu « Thonet » thiệt, đồ tủ chè Nẻm, mặt đá, đồ bộ-phận sẵn sàn, kiểu mới (glaces) tủ đứng bàn, nữ cây và mặt đá chưa thạch, bàn nhỏ; còn những bàn ghế theo kiểu kiểu thời (saloon) toàn là cây danh mốc cả.

Thêm tôi bán giá rẻ hơn các nơi, vì tôi có người thay mặt lựa hàng bên các xứ (Trait-ky) chớ lại.

Xin qui-ông, qui-bà thừa dịp rảnh đến tiệm xem qua thì ắt vui khoái ! Tiệm tôi lập ra ở Nam-kỳ có hơn mấy chục năm rồi, nổi-ai cũng đều tin cậy.

Còn qui-ông, qui-bà muốn đặt đồ-đạc theo ý mình thì chúng tôi xin sẽ làm y theo kiểu, vì bổn-hiệu có xưởng trại lớn.

Xin chư qui-vị ghi lòng, tôi xem qua một phen đã rõ.

DƯƠNG-DIỆN

Văn-đàn

Nhìn cảnh

Hai ba năm trước cửa nhà đây,
Nhơn vật ngày nay khéo đổi xây.
Kẻ Thức người Cam mấy mặt đổi,
Vườn xưa hoa cỏ buồn ong đậy.
Ngại ngùn cái bước khôn giùn thẳng,
Lơ láo con người vẻ ngốc-ngây.
Vẫn cảnh nỗi đành không cảnh đợi,
Ngậm ngùi cho khách chửi canh chầy.

Tộ sĩ : Lê-tô-Trinh tự Thế trinh giang hồ khách Phong-thanh.

Tự thuật

Dụng liên luân ngũ thù

Giang hồ lao-lực trải mà chi,
Chẳng biết sao cho kịp thế thì.
Nẻo lợi mặc mỏ chơn trỗi bước,
Đàng danh thỉnh thoảng vó lần đi.
Nước còn có buổi khiròng lớn,
Người để không đều lúc thanh suy.
Ngành lại non sông thêm hữu mặt.
Bạo chừ đặng toại chí nam nhi.

Kỷ nhi

Chí nam nhi thời phải toan lo.
Lỗi-lạc thời nên mới sự trò.
Kinh sử đôi mài danh đặt chói,
Nghĩa nhơn đối đãi lợi chi mô.
Đường dài chớ thửa hai chun ngựa,
Dặm thẳng sao nao lước sức cò.
Hỏ lại anh hùng đôi mấy mặt,
Đáp rằng trong hiếu lí người sợ.

Bộ nước

Ít người so cạng lẽ nay gian,
Rắp vấp hùng anh chín cánh nàn.
Lồn-lạo cỏ cây thương hấy ngọc,
Lấm lem bần cát tội cho vàng.
Vì trời nỡ gián nàng vua Kiệt,
Thời để-nào còn mọc chúa Thang.
Thấm ngẫm cuộc đời buồn biếng nói,
Nhơn tình ấm lạnh hiết muôn ngàn.

Kỷ tứ

Muốn ngàn ngửi thăm với ăn cay,
Đợi lúc thời lai cũng vẻ mày.
Trảo chác mua vui người thế sự,
Lọc lừa cam não buổi trần ai.
Ngọ cười cái kiếp-sự vinh nhục,
Nghỉ nghĩ con người bất tỉnh say.
Trách lẽo Trời già chi độc địa,
Thơ ganh ghét mãi khách anh tài.

Kỷ ngũ

Tai mang bầy thuở để kỳ nhau,
Song le khách-tri rõ chi sao.
Trước nương cửa Điển người danh giá,
Sau bắt chước lành bần xao.
Đồ ý trao tria thời ngọc tốt,
Re công sẵn vưởng rõ vàng cao.
Biết đời với thế đời bao nã,
Cọ khó cho hay mới có giao.

Lê-tô-Trinh giang hồ khách đề tại Phong-thanh Giạt.

PIPPERMINT

NẾM MỘI THỨ

GET !

là một thứ rượu bổ và tiêu. Làm bằng
DƯỠNG TINH HẢO
La REINE des CREMES
đe MENTHE
Pha thêm nước thứ rượu
PIPPERMINT
lợi thành thứ rượu nồng mặt, qui-khách hảo hạng

Hằng lấp hội năm 1795

GET RUYNH-ĐỆ & tại REVEL
(ave ALICANTE)

LÀM THIỆT MẪU

Tại nhà in l'Union có thợ khắc bản hiệu bằng đồng (pr-ites plaques en cuivre) khắc tên họ để gắn xe máy đạp (Bicyclettes). Làm mau, khéo, mà giá lại rẻ

HÃNG DỆT MÁY

P. LÊ-PHÁT-VINH

Quai de Belgique — Cholon-Saigon.

Lãnh dệt tại hãng ông Lê-Phát-Vinh là một thứ đánh tốt hơn lãnh tàu và Hải-bần, chắc hơn, dày hơn, mước hơn ; nên nghĩ lại thì là rẻ hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm.

Hãng đương dệt một thứ lãnh thiệt tốt, nước hơn nhưng, trắng hơn bạc, chắc hơn đồng. Xin qui ông qui bà đến tại hãng coi dệt máy theo kiểu bên tây, như không muốn hãng cũng không hề chi. Madame Nguyễn-khắc-Thuong tiếp rước một cách trọng thể, vui vẻ vì Mme Trương cũng biết tiếng nam-âm đã nhiều.

Hãng cũng có lập một cái tô nhuộm đặng nhuộm, theo màu tây. Xuyến tàu, chỉ-nhung, chỉ-chân mà nhuộm theo màu tây thì là tươi tốt lắm.

Xin qui ông qui bà giúp người annam đến hãng P. Lê-Phát-Vinh làm quen một lần cho biết.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-HÂN và Công Ty
nhà số 244, đường Lefèbvre, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu. Vỏ và ruốc xe máy hiệu WOLBER. Vỏ và ruốc xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 600 và 650 á talon).

Đèn khí đá cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh).

Bình nhốt khí đá để cho xe máy dầu (bouteilles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu :

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sans mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratienx 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sửa các thứ xe máy dầu.
Sơn xe máy đủ màu.

ĐẶN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU*

in rồi, thứ bảy còn tiếp

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG L. CAFFORT

HIỆU « **ALCYON** »

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trương thì *M. Trần-văn-TRINH* hạng nhứt, *M. Trần-của-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT

N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

VIN TONIQUE

DU DOCTEUR RIP

Vì-sanh TƯỚU của Docteur RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt, cũng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là hạo nhiên, tuổi đến nông đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đi thôi mau bổ uống rượu nầy vô, thì ắt dặng cốt lão thanh đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít biết nhược, đờn bà mới sản, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liền, ăn thật đã sớm, tinh thần trẻn liền.

Giá mỗi ve là bạc đồng hạo.

Cả trẻ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marin số 180, Cholon.

Đại-lý PHARMACIE FRANCO-ANNAMITE của ông Marius GEORGE.

CHUYỆN ARAP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

Những hoàng-tử xứ lạ tới Bắc kinh, thì có người chỉ lời chỉ dụ cho mà coi và nhắc rằng nếu không khoan thì bị xử tử. Tuy vậy cũng có rất nhiều người cả gan dám mạo hiểm mà xin công-chúa ra câu đố. Bởi câu đố có nhiều chỗ khuất mắt lắm, đối không được, nên phải bị tử hình, người nầy rồi tới người khác, không biết là bao nhiêu mạng. Hoàng-đế thấy nhiều vị hoàng-tử xứ lạ, vì câu đố mà phải chết như vậy thì cảm động nơi lòng lắm. Hoàng-đế ân năn hứa lỗ lời với công-chúa và làm lơi chỉ dụ ấy, bỏi trước tưởng làm cho người ta sợ mà thôi, chớ không để làm cho người ta chết như vậy. Phải hay vậy thì luy công-chúa là con cưng hơn vàng ngọc, hoàng-đế cũng thà là để cho nàng chết, chớ chẳng thà nàng sống mà phải giết chết rất nhiều vị hoàng-tử. Hoàng-đế ân năn mà đã muộn rồi, nên hoàng-đế rằng ngăn ngừa cho từ đây khỏi có vị hoàng-tử nào bị chết nữa. Là như có một hoàng-tử, ngoài ngăn đón không nổi, để cho người vào tới hoàng-đế mà xin chịu trả lời câu đối của công-chúa thì hoàng-đế dẫn giải cho người nghe, hoàng-đế dọa rằng hễ chịu trả lời là xử tử tánh mạng mình đó, vì câu đố của công-chúa là câu đố giết người. nên công-chúa kiếm lắm đều khuất lắp mà đố, chớ không phải là câu đố muốn chọn tài năng đâu. Hoàng-đế phân giải lắm đều, mà nếu không xiêu được cái lòng mơ ước, cứ nằng nằng xin trả lời, đều chết cũng cam, thì chẳng hoàng-đế cực chẳng đã phải để cho mà trả lời. Thật như lời hoàng-đế liệu trước là hễ xin trả lời là xin chịu chết, chớ không ai trả lời đặng.

Hoàng-đế mỗi người đều mỗi phần giải và khuyên dừng có vào chịu trả lời, mà bỏi nhan sắc công-chúa đã đồn khắp phương xa, ai ai cũng mộ, nên không sợ chết, duy muốn cầu may mà thôi. Bỏi vậy nên từ khi lập lời chỉ dụ, biết bao nhiêu hoàng-tử xứ lạ bị chết.

Hoàng-đế thấy nhiều hoàng-tử xứ lạ bị chết vì câu đố cặp công-chúa thì hoàng-đế đau đớn nơi lòng lắm, còn công-chúa thì lại khác, không lòng thương hại, lại vui mừng mà thấy vì mình nên rất nhiều hoàng-tử phải bị chết chêm. Công-chúa tưởng rằng cái tử hình ấy là hình phạt rất xứng đáng cho mấy hoàng-tử tài học dở hơn nàng mà dám đèo bòng muốn cho đặng cái nhan sắc của nàng. Thế thêm thay, lòng độc ác của công-chúa dường ấy, mà sao trời cứ đam những hoàng tử phương xa đến nạp mình hoài hoải, không hề gớt. Mới đây, một vị hoàng-tử ỷ sức mình, xin công-chúa ra câu đố, nên bị xử tử. Đêm nay một hoàng-tử khác nữa cũng ỷ sức và móng trông cho đặng công-chúa, cũng bị tử hình.

XXXV

Ca-lấp chêm chỉ nghe những lời của hạ giả nói ; chừng bả nói dứt rồi thì chàng nói rằng : tôi không hiểu bỏi sao mà những vị hoàng-tử ấy lại dám mạo hiểm tới cầu duyên cùng công-chúa. Ai là người lại chẳng ghê lời bỏ buộc của công-chúa, mà dám tới nạp mình. Vã lại, dẫn cho mấy tay danh họa khen đôi nàng xinh lịch vô song, dẫn cho nói rằng tượng về còn kém sút hơn sự tự nhiên nhiều lắm, thì tôi duy tưởng là lời khen cho thái quá vậy thôi, chớ tôi không tin rằng công-chúa thiệt xinh đẹp như lời bà mới nói với tôi đó. — Bà già nói: thưa cậu, tôi nói có một, chớ công-chúa còn xinh đẹp tới mười. Tôi nhờ vào thăm con tôi trong cung viện, nên đặng thấy công-chúa nhiều lần lắm, chớ chẳng phải tôi nghe mấy mợ rồi nói bắt bẻ đâu. Cậu hãy tưởng như vầy mà chơi, là cậu đó trong trí khôn của cậu cho ra một nàng xinh đẹp hơn hết trong hoàn-cầu, rồi nàng cậu độ ra đó cũng không xấp xỉ đặng với cái nhan sắc của công-chúa nữa.

Ca-lấp thấy bà già nói quả như vậy thì không chịu tin là thật, mà chàng cũng không hiểu bỏi sao, mà lòng chàng như có xây ra một đều bí nhiệm vui vẻ lắm. Chàng hỏi : nầy bà, vậy chớ cậu đố của công-chúa thiệt khó trả lời lắm hay sao, nên các quan thị chưng không chịu cho là trả lời trúng ? Ý tôi tưởng mấy hoàng-tử bị lỗi đó là tại học hành sơ siển, nên mới không độ thấu mà trả lời. — Bà già nói : không phải vậy đâu, cậu ; không còn có câu đố nào ăn nặc não xa hơn nữa, những câu đố của công-chúa là câu đố học rộng thế nào, tưởng cũng không thể trả lời cho trúng đặng.

Lúc Ca-lấp và bà già đang chuyện trò với nhau về công-chúa với mấy vị hoàng-tử bị cậu đố mà phải chết, thì thằng cháu bà đi chợ mua đồ về tới.

(Sẽ tiếp theo).

SAIGON IMP. DE L'UNION TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES*ci : L'administrateur Gérant NGUYỄN-VĂN-CỦA